

Synteza epok

Powtórzenie

Epoka	Czas trwania	Twórcy i dzieła	Pojęcia
Starożytność (antyk)	VIII w p.n.e. – 476r.	Homer „Iliada” i „Odyseja”; Sofokles „Król Edyp”, mity, Biblia	
Średniowiecze	V–XV wiek	„Bogurodzica”, „Pieśń o Rolandzie”, „Legenda o św. Aleksym”, „Kwiatki św. Franciszka”, „Dzieje Tristana i Izoldy”	Teocentryzm, uniwersalizm średniowieczny, hagiografia, historiografia, memento mori, danse macabre.
Renesans (odrodzenie)	XVI wiek	Jan Kochanowski fraszki, pieśni i treny, William Szekspir „Makbet”	Antropocentryzm, humanizm, epikureizm, stoicyzm.
Barok	XVII wiek	Jan Chryzostom Pasek „Pamiętniki”, Jan Andrzej Morsztyn – wiersze, Mikołaj Sęp Szarzyński – sonety	Sonet, pamiętnik, sarmatyzm, styl makaroniczny, koncept.
Oświecenie	XVIII wiek	Ignacy Krasicki – bajki, satyra „Pijaństwo, „Monachomachia”	Deizm, ateizm, racjonalizm, empiryzm.
Preromantyzm i romantyzm	I połowa XIX wieku (1822 – „Ballady i romanse” Mickiewicza)	Goethe „Cierpienia młodego Wertera”, Adam Mickiewicz „Romantyczność”, „Sonety krymskie”, „Konrad Wallenrod”, II, IV i III cz. Dziadów, „Pan Tadeusz”; Juliusz Słowacki „Grób Agamemnona”, wiersze; Aleksander Fredro „Zemsta”, Cyprian Kamil Norwid – wiersze.	Spirytualizm, irracjonalizm, metafizyka, ludowość, orientalizm, historyzm, synkretyzm rodzajowy.
Pozytywizm	II połowa XIX wieku	Bolesław Prus „Lalka”, Eliza Orzeszkowa „Nad Niemnem”, Maria Konopnicka „Mendel Gdański” i „Rota”, Henryk Sienkiewicz – „Quo vadis” lub „Krzyżacy”.	Program pozytywistów warszawskich: praca u podstaw, praca organiczna, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, scjentyzm, praca zamiast walki; utylitaryzm, ewolucjonizm.
Młoda Polska (modernizm, neoromantyzm)	XIX/XX	Stanisław Wyspiański „Wesele”, Stefan Żeromski „Ludzie bezdomni”, Władysław Reymont „Chłopi”, Kazimierz Przerwa-Tetmajer – wiersze, Fiodor Dostojewski „Zbrodnia i kara”.	Dekadentyzm, ludomania, cygan, filister, sztuka dla sztuki.

Zagadnienia z antyku

- ▶ Treść i interpretacja mitów o Dedalu i Ikarze, Syzyfie, Orfeuszu i Eurydyce, Apollinie i Marsjaszu;
- ▶ Treść i interpretacja opowieści biblijnych o Abrahamie i Hiobie.
- ▶ Charakterystyka Achillesa i Hektora z „Iliady”.
- ▶ Mit o rodzie Labdakidów oraz treść „Króla Edypa” Sofoklesa, charakterystyka Edypa.
- ▶ Tragizm Edypa – antyczne pojęcie tragizmu.

Zagadnienia ze średniowiecza

- ▶ Analiza i interpretacja „Bogurodzicy”;
- ▶ Dzieje św. Aleksego, pojęcie ascezy i ascety;
- ▶ Franciszkańska filozofia życia.
- ▶ Cechy średniowiecznego rycerza na przykładzie Rolanda, symbolika jego śmierci;
- ▶ Historia nieszczęśliwej miłości Tristana i Izoldy, tragizm bohaterów, obraz miłości.

Zagadnienia z renesansu

- ▶ Tematyka fraszek Kochanowskiego;
- ▶ Tematyka pieśni Kochanowskiego – optymizm renesansowy (stoicyzm, epikureizm i chrześcijaństwo), interpretacja „Pieśni o cnocie”, „Pieśni o dobrej sławie”.
- ▶ „Treny” Kochanowskiego – nowatorstwo, interpretacja Trenów: V, VII, VIII, IX, X, XI, XVI, kryzys filozofii stoickiej i wiary chrześcijańskiej, tragizm ojca.
- ▶ „Tren XIX albo Sen” – tematyka, odbudowanie filozofii na fundamentach chrześcijańskich.
- ▶ Definicja fraszki, pieśni, psalmu i trenu.
- ▶ Treść „Makbeta”, studium psychologiczne Makbeta i Lady Makbet, nowożytny tragizm bohaterów, porównanie z Edypem, koncepcja zła, rola postaci fantastycznych.

Zagadnienia z oświecenia

- ▶ Definicja bajki, tematyka bajek i satyr Krasickiego.
- ▶ Nauczanie poprzez zabawę.

Zagadnienia z romantyzmu

- ▶ Postawa werteryzna (werteryzm) – charakterystyka.
- ▶ Charakter programowy „Romantyczności” – spór światopoglądowy, kreacja Karusi.
- ▶ Obraz Wschodu w „Sonetach krymskich” Mickiewicza. Przeżycia i refleksje Pielgrzyma.
- ▶ Dzieje i tragizm Konrada Wallenroda. Walenrodyzm.
- ▶ Moralność ludowa w II cz. Dziadów. Przestrogi duchów.
- ▶ Koncepcja miłości romantycznej w IV cz. Dziadów.
- ▶ Obraz narodu polskiego w „Grobie Agamemnona” Słowackiego.
- ▶ Los wielkich jednostek w poezji C.K.Norwida.
- ▶ „Zemsta” Aleksandra Fredry jako komedia charakterów i komedia intrygi. Cześnik, Rejent, Papkin.

Zagadnienia z romantyzmu – III cz. Dziadów

- ▶ Geneza
- ▶ Obraz prześladowań polskiej młodzieży – scena więzienna, opowiadanie Sobolewskiego, dzieje Rollisona, opowiadanie Adolfa o Cichowskim.
- ▶ Postawy polskiej młodzieży wobec prześladowań.
- ▶ Konrad w Prologu i scenie więziennej, Mała i Wielka Improwizacja (Konrad jako poeta, bunt i zarzuty wobec Boga), egzorcyzmy Księdza Piotra, przemiana Konrada;
- ▶ Cechy Konrada jako bohatera romantycznego, prometeizm Konrada, ocena jego postawy.
- ▶ Mesjanizm – bajka Goreckiego, opowiadanie Sobolewskiego, *Widzenie* Księdza Piotra, przypowieści Księdza Piotra jako zapowiedź kary dla wrogów.
- ▶ Kreacja Senatora w dramacie – Sen Senatora, jego zachowanie w scenie VIII, słuzalcy Senatora – Doktor, Bajkow, Pelikan.
- ▶ Ocena naszego narodu – scena VII „Salon warszawski” – interpretacja metafory „lawa”.
- ▶ Cechy dramatu romantycznego.
- ▶ Obraz carskiej Rosji w Ustępie.

Zagadnienia z romantyzmu – *Pan Tadeusz*

- ▶ Geneza w świetle Inwokacji i Epilogu.
- ▶ Obraz ojczyzny – raju utraconego – opis Soplicowa, „kraj lat dziecińczych” w Epilogu.
- ▶ Opisy przyrody.
- ▶ Tradycja staroszlacheckie.
- ▶ Świat staroszlachecki – charakterystyka poszczególnych warstw szlacheckich i ich przedstawicieli.
- ▶ Przedstawiciele młodego pokolenia – Tadeusz i Zosia.
- ▶ Telimena i Hrabia.
- ▶ Dzieje Jacka Soplicy. Cechy bohatera romantycznego i odstępstwa od wzorca.
- ▶ Koncepcja powstania narodowego jako najdojrzalszej formy walki o wolność.
- ▶ Rok 1812 i legenda Napoleona.
- ▶ Koncert Jankiela – skrót polskiej historii.
- ▶ Cechy epopei romantycznej.

Zagadnienia z pozytywizmu

- ▶ „Mendel Gdański” – portret starego Żyda, postawy antysemickie i filosemickie, protest przeciw stereotypom i nietolerancji.
- ▶ „Nad Niemnem” – obraz dworu szlacheckiego (zmiany w stosunku do Soplicowa), konflikt pokoleń (Zygmunt i Andrzejowa, Benedykt i Witold), dyskusja o patriotyzmie i obraz powstania styczniowego (symbolika dwóch mogił), hasła pozytywizmu w powieści, historia miłości Janka i Justyny.

Zagadnienia z pozytywizmu – *Lalka* Bolesława Prusa

- ▶ Obraz arystokracji, mieszczaństwa, inteligencji i ludu. Ocena polskiego społeczeństwa II połowy XIX wieku.
- ▶ Portrety poszczególnych arystokratów – Izabeli, Tomasza, Księcia, Prezesowej Zasławskiej, baronowej Krzeszowskiej, Starskiego.
- ▶ Kreacja Ignacego Rzeckiego, jego biografia, cechy, idealizm polityczny, rola „Pamiętnika starego subiekta”.
- ▶ Stanisław Wokulski – biografia, cechy romantyka i pozytywisty.
- ▶ Idealiści w *Lalce* – romantyczni (Rzecki, Zasławska), epoki przejściowej (Wokulski) i pozytywizmu (Ochocki, Geist). Naukowa utopia.
- ▶ Refleksje egzystencjalne i interpretacja tytułu powieści.
- ▶ Powieść dojrzałego realizmu.

Zagadnienia z Młodej Polski (modernizmu)

- ▶ „Zbrodnia i kara” Fiodora Dostojewskiego – obraz Petersburga, przyczyny zbrodni Raskolnikowa (teoria zbrodni), upadek i moralne odrodzenie zbrodniarza (rola Soni, Porfirego i Razumichna), przesłanie powieści.
- ▶ „Ludzie bezdomni” Stefana Żeromskiego – biografia Tomasza Judyma, symbole jego moralnych wyborów, uzasadnienie jego ostatecznej decyzji i wartości dla niego najważniejsze, ocena bohatera, związki z bohaterem romantycznym i pozytywistycznym, symbolika „rozdartej sosny”, obraz wykluczonych, interpretacja tytułu, kreacja Joasi Podborskiej.
- ▶ „Chłopi” Reymonta – wieloaspektowy obraz wsi i życia chłopów (wieś jako odrębna formacja kulturowa). Mitologizacja wsi, charakterystyka bohaterów, dialektyzacja.
- ▶ Poezja Kazimierza Przerwy-Tetmajera.

Zagadnienia z Młodej Polski – *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego

- ▶ Geneza „Wesela”
- ▶ Obraz chłopów i inteligencji w dramacie.
- ▶ „Wesele” jako dramat symboliczny.
Interpretacja symboli.
- ▶ Interpretacja "osób dramatu" z "Wesela".
- ▶ Z jakimi mitami polemizuje Wyspiański w "Weselu”?
- ▶ Cechy dramatu symbolicznego.